

NOVA GORICA • 30. Primorski slovenistični dnevi so v dveh dneh odstrli odtenke naše materinščine

Povezovalni jezik, odet v humor

Primorski slovenistični dnevi slavijo visok jubilej. V četrtek in včeraj so jih priredili že tridesetič, a tokrat le spletno. Zaradi epidemije so tudi ogled Frančiškanskega samostana Kostanjevica gledalcem približali s pomočjo drona, 13 raziskovalcev pa je predstavilo svoje ugotovitve s področja slovenskega jezika in književnosti.

• ANA CUKIJATI

“Barvitost življenju daje tudi materni jezik,” so v vabilu na letošnje Primorske slovenistične dneve (PSD) zapisali organizatorji iz vrst Slavističnega društva Nova Gorica. “Tokratni so jubilejni, 30. po vrsti, zato smo bili ob pripravah posebej skrbni, obenem pa tudi počaščeni, da lahko nadaljujemo tako plemenito tradicijo.”

Vsi žlahtni odtenki slovenščine

Simpozij, ki ga prirejajo že od leta 1990 in predstavlja strokovno srečanje primorskih slovenistov, so letos naslovili

Odtenki slovenščine. Že od samega začetka prispevajo k ustvarjanju enotnega slovenskega kulturnega prostora, zato so nastali in se razvijali v soorganizaciji vseh treh primorskih slavističnih društev: SD Koper, SD Nova Gorica in SD Trst-Gorica-Videm. Srečanja se leto za letom selijo iz kraja v kraj, od slovenske Istre do slovenske Benečije, z Gorico in Trstom vmes. Jubilejno srečanje je raziskovalce, jezikoslovce, profesorje in druge ljubitelje slovenskega jezika pripeljalo v Novo Gorico.

“V vseh teh letih je bilo eno pomembnejših vodil povezovanje, zato so tudi letošnji PSD zelo povezovalni,”

je ob začetku včerajšnjega znanstvenega dela simpozija poudarila predsednica novogoriškega slavističnega društva **Ernesta Dejak Furlan**. “Želijo povezati jezik in književnost, sloveniste in ljubitelje slovenščine od vsepovsod, preteklost in prihodnost, resnoba in humor ...” je orisala ter dodala, da se povezovala vloga našega žlahtnega jezika kaže tudi v tem, da prehaja meje. “Slovenščina je poetična, razsodna, preudarna, razumna, razumljiva, razumevajoča,” je med drugim naštel in se s tem navezala na odtenke našega jezika.

Pater **Niko Žvokelj**, gvardijan Frančiškanskega samostana Kostanjevica nad Novo Gorico, je strokovno-znanstveno srečanje primorskih slovenistov pospremil s pohvalo sodelujočim: “Niste le čuvaji besede, ampak tisti, ki jo spravljate v življenje.” Predsednik Slavističnega društva Slovenije dr. **Matej Šekli** pa je tik pred včerajšnjim jezikovnim delom simpozija poudaril, da je slovenski jezik na Goriškem ukoreninjen že od zgodnjega srednjega veka.

V dopoldanskem, jezikoslovnem delu, naslovljenem *Slovenščina - tako in drugače*, je svoje izsledke predstavilo šest raziskovalcev. **Nina Klaut** je orisala kontrastivno analizo informativnih radijskih oddaj na Radiu Slovenija in Radiu Trst A z vidika pravorečja in jezikovne kulture, profesorica **Bojana Modrijančič Reščič** pa narečni govor Breginja, ki ga je spoznala pri starih starših. **Martina Piko-Rustia** je predstavila slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem ter metode zbiranja, ki jih uporabljajo v zadnjem času. **Metod Žunec**

FOTO: LEO CAHARIJA

Pred epidemijo so izpeljavo simpozija načrtovali na Kostanjevici. Sodelujoči so jo včeraj res obiskali, a razmeram ustrezno le virtualno.

je v prispevku *Ko besede spregovorijo* predstavil svoj pogled na nastanek besed in izvorni namen jezika, ki je povezovalni. Sledil je posnetek odlomka filma *Predstavitev monografije Tromeja skozi čas* avtorice **Rade Cossutta**. **Rada Lečič** pa je razkrila, kako in zakaj se je lotila pisanja učbenikov slovenščine za tujce.

Pred epidemijo so izpeljavo simpozija načrtovali na Kostanjevici, zato so jo - pred opoldanskim odmorom - sodelujoči tudi virtualno obiskali. Posamezne dele simpozija pa so popestrili še glasbeni vložki več goriških pevskih zborov.

“Praznujmo s komedijo”

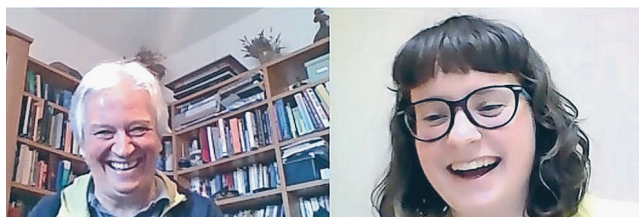
Popoldanski, književni del so posvetili Ivanu Robu, parodiji in humorju. **Robert Jereb** je opisal znanstvenofantastični humor v delih Damirja Feigla, **Barbara Pregelj** in **Anika Velišček** pa sta poskrbeli za interaktivni del in k sodelovanju pri predstavitvi didaktizacije *Županove Micke* po bralnomotivacijskih strategijah

Poklon Ljubki Šorli

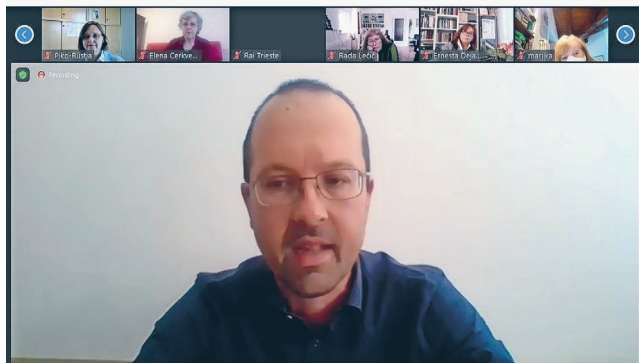
Delo Slavističnega društva Nova Gorica je zelo povezano s celotnim goriškim prostorom, ne oziraje se na mejo, zato so se na kulturnem predvečerju v četrtek ob 30. obletnici Primorskih slovenističnih dnevov poklonili primorski pesnici Ljubki Šorli (1910-1993) in mladim ustvarjalcem. Režijo virtualne prireditve je podpisala **Nežka Černe Gec**, scenarij pa **Sonja Žezlina**, **Ernesta Dejak Furlan** in **Nežka Černe Gec**.

O patru Škrabcu na razstavi v Frnaži

Od 15. do 30. aprila bo v Galeriji Frnaža na Erjavčevi ulici v Novi Gorici na ogled razstava *Pater Stanislav Škrabec tako in drugače*, posvečena frančiškanskemu patru, ki velja za največjega slovenskega jezikoslovca 19. stoletja.

Jubilejne Primorske slovenistične dneve je sinoči humorno sklenil Iztok Mlakar. Z njim se je pogovarjala Anika Velišček.

Jezikoslovec in raziskovalec dr. Matej Šekli je poudaril, da se je slovenščina na Goriškem ukoreninila že v zgodnjem srednjem veku.

BEOGRAD • Umrl srbski glasbenik in skladatelj filmske glasbe Zoran Simjanović

Glasbeno potovanje od Maratoncev do Soda smodnika

V 75. letu starosti je v rodni Beogradu umrl glasbenik in skladatelj Zoran Simjanović, avtor glasbe za več kot 60 igranih filmov ter televizijskih nadaljevanj in nanizank. Pogosto je sodeloval s slovenskimi kolegi, denimo pri filmih *Draga moja Iza* (1979) in *Mario je gledal morje z zaljubljenimi očmi* (2014).

• **Zoran Simjanović**, 11. maja 1946 rojen v Beogradu, je bil profesor na beograjski fakulteti dramskih umetnosti in na fakulteti za glasbo, že vrsto let cenjen kot eden največjih srbskih skladateljev.

Skladati je začel v šestdesetih letih. Ustanovil je v Jugoslaviji in drugod priljubljene rock bende, kakršna sta Siluete in Elipse, ter pisal pop pesmi za prijatelje, ki so z njimi osvajali nagrade na festivalih. Leta 1975 je začel

Zoran Simjanović (1946-2021)

ustvarjati za film, televizijo in gledališče. Njegova dela so nagradili na številnih festivalih doma in v tujini.

Sodeloval je tudi pri slovenskih filmih: z glasbo je opremil triler-omnibus *Trije prispevki k slovenski blaznosti* (1983), sestavljen iz treh zgodb: *Kronika zločina* v režiji Žareta Lužnika, *Kronika norosti* v režiji **Borisa Jurjaševiča** in *Kronika upora* v režiji **Mitje Milavca**.

Napisal je tudi glasbo za film *Draga moja Iza* scenarista in režiserja **Vojka Duletiča**, posnet po istoimenskem romanu **Iva Zorman**a. Njegova pa je tudi glasba v mednarodno nagrajenem

kratkem filmu *Mario je gledal morje z zaljubljenimi očmi* **Svetlane Dramlić Jovičič**, posnet v produkciji RTV Slovenija.

V Slovenski kinoteki so Simjanoviću leta 2004 posvetili retrospektivo. Na ogled so bili filmi *Posebna vzgoja* (1980), *Maratonci tečejo častni krog* (1982), *Balkan ekspres* (1983), *Lepota pregrehe* (1986), *Zbirni center* (1989), *Čas čudes* (1989) in *Sod smodnika* (1998).

Poleg naštetih se z njegovo glasbo ponašajo še dru-

ge klasike domače kinematografije: prvenec **Emirja Kusturice** *Se spominjaš Dolly Bell?* (1981), *Jagode v grlu* (1976), *Žikova dinastija* (1985), *Oče na službenem potovanju* (1985), *Tango Argentino* (1992) ter *Tito in jaz* (1992).

Simjanović je na slovenskih odrih zadnjič stal leta 2014 v SNG Maribor, na humanitarnem koncertu *Stopimo skupaj*. Po mnogih letih je z **Lidijo Kodrič**, s katero je sodeloval pri filmu *Balkan ekspres*, zapel pesem *Za jednu smo ljubav stariji*. • **STA**